

GAZDASÁG & TÁRSADALOM

Journal of Economy & Society

A TARTALOMBÓL:

Tino Bensch – Clemens Jäger – Tina Jäger - Henrik Holsiepe
Alternative Approaches of Corporate Valuation Methods
for Small and Medium Sized Enterprises

Eleonóra Marisová – Zuzana Ilkova – Tomás Malatinec – Eva Lazarova
Ongoing reforms in public administration in Slovakia

Richard Resperger
Children in formal care between 2000 and 2010:
core indicators of child protection in selected CEE-countries

Juhász Lajos
A tőkemegtérülés vizsgálata a megtérülési követelményből levezetett
indikátoros-mutatók segítségével

Pataki László – Léglér Nikoletta
A tőkehelyzet és a tőkeszerkezet változása, s annak hatásai
a GYSEV Zrt. gazdálkodására

Molnár Csilla
Női munkavállalás az osztrák-magyar határ régióban

2013/1

SZÉCHENYI TERV

Gazdaság & Társadalom

Journal of Economy & Society

Megjelenik évente négy alkalommal
A kiadvány a TÁMOP - 4.2.2. B - 10/1 - 2010 - 0018. számú projekt keretében,
annak támogatásával valósult meg.

Főszerkesztő / Editor: Prof. Dr. Székely Csaba DSc

Főszerkesztő helyettes / Deputy Editor: Prof. Dr. Kulcsár László CSc

Szerkesztőbizottság / Associate Editors: Dr. Székely Csaba DSc, Dr. Fábíán Attila PhD, Dr. Joób Márk PhD, Dr. Kulcsár László CSc

Nemzetközi tanácsadó testület / International Advisory Board:

Prof. David L. Brown PhD (Cornell University, USA), Dr. Csaba László DSc (Közép Európai Egyetem, Budapest), Dr. Rechnitzer János DSc (Széchenyi István Egyetem, Győr), Dr. Nigel Swain PhD (School of History, University of Liverpool, UK), Dr. Caleb Southworth PhD (Department of Sociology University of Oregon, USA), Dr. Franz Schausberger PhD (Universität Salzburg, Österreich), Dr. Szirmai Viktória DSc (MTA Szociológiai Kutatóintézet, Budapest), Dr. Bóhm Antal DSc (MTA Politikai Tudományok Intézete, Budapest), Dr. Ingrid Schwab-Matkovits PhD (Fachhochschulstudiengänge Burgenland, Eisenstadt, Österreich), Dr. Bozidar Lekovic PhD (Faculty of Economics, Subotica, Serbia), Dr. Djerdji Petkovic PhD (Faculty of Economics, Subotica, Serbia).

Közlésre szánt kéziratok / Manuscripts: Kéziratokat kizárólag e-mailen fogadunk, nem őrzünk meg, s nem küldünk vissza!

A kéziratok formai és szerkezeti követelményeit illetően lásd a folyóirat hátsó belső borítóját. / *We accept APA (Harvard) style only.*

A kéziratokat és a közléssel kapcsolatos kérdéseket a következő e-mail címre várjuk: / *Send manuscripts and letters by e-mail only to: la.kulcsar@gmail.com*

A közlésre elfogadott kéziratok összes szerzői és egyéb joga a kiadóra száll. / *Acceptance of material for publication presumes transfer of all copyrights to the Publisher.*

A kéziratokat két független anonim bíráló értékeli. / *Articles are refereed by anonym reviewers before publication.*

Ismertetésre szánt könyveket az alábbi címre várjuk / Send books for review to:

Prof. Dr. Kulcsár László

Nyugat Magyarországi Egyetem Sopron Erzsébet. u. 9. 9400 Hungary

Előfizetés: Intézményeknek: 2800 Ft./év

Egyéni előfizetés: 1700 Ft./év

Példányonkénti ár: 700 Ft./dupla szám: 1400 Ft.

Nyomdai munkálatok / Printing: Palatia Kft.

H-9026 Győr, Viza u. 4.

ISSN 0865 7823

Copyright © 2013 Nyugat – magyarországi Egyetem Kiadó

Gazdaság & Társadalom

5. ÉVFOLYAM

2013.

1. SZÁM

TARTALOM

Table of Contents and Abstracts in English: See page 133

TANULMÁNYOK

Alternative Approaches of Corporate Valuation Methods for Small and Medium Sized Enterprises

Tino Bensch – Clemens Jäger – Tina Jäger – Henrik Holsiepe 3

Kockázatkezelés és biztosítás

Vértesy László 27

A tőke megtérülés vizsgálata a megtérülési követelményből levezetett indikátor-mutatók segítségével

Juhász Lajos 43

A tőke helyzet és a tőkeszerkezet változása, s annak hatásai a GYSEV Zrt. gazdálkodására

Pataki László – Léglér Nikoletta 51

Children in formal care between 2000 and 2010: core indicators of child protection in selected CEE-countries

Richard Resperger 65

Ongoing reforms in public administration in Slovakia: How effective is the current one envisaged?

Eleonóra Marisová – Zuzana Ilková – Tomáš Malatínek – Eva Schultzová 83

Női munkavállalás az osztrák-magyar határ régióban

Molnár Csilla 99

Informális gazdasági magatartások és szívességi szolgáltatások egy interetnikus erdővidéki faluban

Kulcsár László - Varga Norbert - Obádovics Csilla 111

KÖNYVISMERTETÉS

Helyzetkép a magyar vidéki társadalomról

[Balázs Éva – Kovács Katalin (szerk) Többcélú küzdelem. Helyzetkép a kistérségi közoktatásról. OFI Budapest 2012. ISBN 978 963 682 709 0 ; Kovács Katalin – Váradi Mónika Mária (szerk) Hátrányban vidéken. Argumentum 2013. ISBN 978 963 446 682 6]

Kulcsár László 130

Table of Contents/Abstracts 133

Könyvismertetés

Helyzetkép a magyar vidéki társadalomról

[Balázs Éva – Kovács Katalin (szerk.) *Többcélú küzdelem. Helyzetkép a kistérségi közoktatásról.* OFI Budapest 2012. ISBN 978 963 682 709 0; Kovács Katalin – Váradi Mónika Mária (szerk.) *Hátrányban vidéken.* Argumentum 2013. ISBN 978 963 446 682 6]

Kulcsár László

Nyugat-magyarországi Egyetem Sopron

Nem nehéz a magyar vidék jelenlegi helyzetében problémát találni. Gazdasági teljesítményét, vagy társadalmának összetételét tekintve időről – időre reflektorfénybe kerülnek olyan kérdések, amelyek mind a vidék hátrányos helyzetére hívják fel a figyelmet. Ritkák azonban az olyan elemzések, amelyek egy-egy bonyolult összefüggésre koncentráva alapos munkát végeznek- Ezek közül valók az ismertetésre váró könyvek is. A „Többcélú küzdelem” c. tanulmánykötet főként a közoktatás helyzetére koncentrá, figyelembe véve az eltérő település-struktúrák hatását, a sajátos hátrányos helyzet gazdasági, etnikai vonásait. Az elkészült és egy kötetben publikált tanulmányokat az MTA Regionális Kutatások Központja munkatársai készítették Kovács Katalin vezetésével a TÁMOP 3.1.1-08/1-2008-0002 projekt keretében. A kutatást tíz kistérségben végezték, amelyek természetesen nem reprezentálják a magyar vidéket, de kellőképpen világítják meg a közoktatás helyzetének jellegzetes problémáit, annak területi egyenlőtlenségeit.

Balázs Éva és Kovács Katalin bevezető tanulmányukban ismertetik a kutatás konceptuális hátterét, hipotéziseit. A kutatás kereteit a többcélú kistérségi társulások adták, amelyek működésében jelentős eltérések, teljesítmények voltak megfigyelhetők. Az eltérő teljesítmények mögött sok esetben zavarok, konfliktusok álltak, s jegyezzük meg, hogy ez a helyzet még ma is megfigyelhető. A tanuló „rablás” sok esetben egymásnak feszíti az intézményeket és megnehezíti nemcsak az intézmények, hanem a települések együttműködését.

A szerzők másoldalról megállapítják, hogy a kistérségi társulások a szociális és gyermekvédelmi alapellátás területén voltak a legeredményesebbek, főként az alföldi terepeken. További jellemzőként az megállapítható, hogy az együttműködés a települések között a társuláson belül több esetben inkább formai, bár az is megfigyelhető volt, hogy szakmai előnyöket is felmutattak.

Az egész tanulmánykötet összességében megerősíti azt a fontos magyar sajátosságot, hogy a többcélú kistérségi társulások működésében kisebb-nagyobb zavarokkal találkozhatunk, s ennek a lokális közösség érdekviszonyai mellett a településszerkezet és a társadalmi struktúra összefüggése és abból eredő élethelyzetek az okai. A kistérségi társulások társadalomszerkezete egyszerűen okai és

következményei a megfigyelhető előnyöknek és hátrányoknak. A kötet szerzői jobbra gondosan kerülnek a kormányzati politikával való összefüggések tárgyalását, s ez érthető. Egy másik tanulmánykötet témája lehetne az ágazati politikai döntések cikk-cakkjainak elemzése, illetőleg a mélyebb társadalom-történeti tényezők máig ható erejének feltárása.

A „Hátrányban vidéken” c. tanulmánykötet az idén, 2013-ban jelent meg Kovács Katalin és Váradi Mónika Mária szerkesztésében. Az előszóban a szerkesztők határozottan fogalmaznak, amikor a magyar társadalom egyenlőtlenségeinek mélyülésétől beszélnek, s a fejlesztéspolitika szemléletváltását szorgalmazzák. Kovács Katalin tanulmánya, amely az egész kötetet indítja, egyrészt összegzését jelenti az elmúlt évtized munkájának, részben azért, hogy kritikai megjegyzései, amelyeket a szakpolitika irányába küld, megfelelően megalapozottak legyenek. Ez a tanulmány a településszerkezet sajátosságaival, a településméret és a szegénység kapcsolatával foglalkozik, bár az kiderül, hogy a településméret mögött húzódo társadalmi szerkezet és a településmérettel együtt megfigyelhető hátrányos gazdaságföldrajzi, kultur-földrajzi tényezők rejtettebb hatásai többet nyomnak a latban, mint önmagában maga a településméret. A tanulmány arra is rámutat, hogy a roma lakosság területi koncentrációja, s ezzel együtt a szegénység, kirekesztettség erősödő folyamata közrehat abban, hogy egyes magyarországi területek leszakadásáról, annak erősödéséről beszélhetünk. Kovács Katalin joggal hiányolja az ágazati fejlesztéspolitikák „térérzékenységét”, s adatai alátámasztják azt, hogy a „választástól-választásig” történő támogatási rendszer és adakozás nem vezet sehova. Hosszú távú fejlesztéspolitikai megfontolások és ebben létrejövő politikai konszenzusok vezethetnek el a pozitív folyamatok megindulásához. Sajnálatos módon – tesszük hozzá – ennek jelenleg nincs nyoma.

A két kötet az alábbi írásokat tartalmazza:

Többcélú küzdelem

Balázs Éva – Kovács Katalin: Kistérségi és mikrotérségi társulások a közoktatásban

Váradi Mónika Mária: A bizonytalanság bizonyossága: változások és konfliktusok zalai kisiskolák világában

Balázs Éva – Szentirmai László: Mikrotérségek különféle utakon

Kovács Katalin – Váradi Mónika Mária: „Már mindenki együttműködik, aki földrajzilag, fizikailag együtt tud működni”

Nikitscher Péter – Velkey Gábor: „Mert az iskolának maradnia kell”

Virág Tünde: 'A sötét Abaujtól – most leghátrányosabb – ennyi az előrelépésünk”

Vidra Zsuzsanna: Kistérségi közoktatás-szervezés a Nagykállói kistérségben

Hamar Anna: Többcélú társulás és közoktatási feladatellátás egy tanyás kistérségben

Koós Bálint- Péceli Melinda – Szanyi F. Eleonóra: A Dunaújvárosi Többcélú Kistérségi Társulás

Imre Anna – Mezei István: A Kiskőrösi Többcélú Társulás és az egységes iskola

Hamar Anna – Váradi Mónika Mária: „Ma semmi másról nem szól a történet, mint a pénzről”

Hátrányban vidéken

Kovács Katalin – Váradi Mónika: Előszó

Kovács Katalin: Területi, társadalmi hátrányok és beavatkozási politikák

Vidra Zsuzsanna: A szakképzetlen bérmunka szerepe a falusi romák megélhetési stratégiáiban

Feischmidt Margit: Társadalmi kirekesztés és a mobilitás lehetőségei aprófalvakban élő, cigánynak tartott emberek életében

Váradi Mónika Mária: Megélhetés és támogató kapcsolatok – az aprófalusi szegénység arcai

Rácz Katalin: Szegénységkezelés aktív eszközökkel?

Jávor Károly – Rácz Katalin: Jó gyakorlatok a szociális földprogramban: a turistavándi és a belecskai példa

Fleck Gábor – Szuhay Péter: „Reménybank”

Váradi Mónika Mária – Schwarcz Gyöngyi: „Itt kisléptékekben kell gondolkodni”

Hamar Anna: Feladatellátás és finanszírozás

Koós Bálint: A közszolgáltatás-szervezés és költséghatékonysági kényszer a kistelepülések körében

Koós Bálint: Három évtized a kistelepülések hazai finanszírozásában: a változó fejlődési lehetőségek kora 1980-2005

G. Fekete Éva: Aprófalvak fejlesztői „szemüveggel” és pályázati lehetőségek tükrében 2002 és 2006 között

Finta István: Az aprófalvak fejlesztési igényei és a nemzeti szintű fejlesztési tervek által nyújtott lehetőségek

Hamar Anna: Területhasználat, agrár-környezeti és turisztikai fejlesztések az aprófalvas térségekben 2002 és 2006 között

G. Fekete Éva: Az aprófalvak gazdasági megújulásának lehetőségei

Glózer Rita: Vidékfejlesztők – életutak egy aprófalvas térség nonprofit világában